

**МИНИСТЕРСТВО НА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ И
БЛАГОУСТРОЙСТВОТО**

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „РЕГИОНИ В РАСТЕЖ“ 2014-2020

НАСОКИ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ

***по процедура на директно предоставяне
на безвъзмездна финансова помощ***

BG16RFOP001-7.002

„ПЪТНА БЕЗОПАСНОСТ“

по

Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020

Приоритетна ос 7: „Регионална пътна инфраструктура“

Конкретен бенефициент:

**Държавна агенция „Безопасност на движението по
пътищата“**

Допустим партньор:

Агенция „Пътна Инфраструктура“

Краен срок за кандидатстване	08 Юни 2020 г.
-------------------------------------	-----------------------

април 2020 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

1.	ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „РЕГИОНИ В РАСТЕЖ“ 2014-2020	5
1.1.	ВЪВЕДЕНИЕ	5
1.2.	ИНСТИТУЦИОНАЛНА РАМКА ЗА ПРИЛАГАНЕ НА НАСТОЯЩАТА ПРОЦЕДУРА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА БЕЗВЪЗМЕЗДНА ФИНАНСОВА ПОМОЩ	6
2.	ПРИОРИТЕТНА ОС 7 „РЕГИОНАЛНА ПЪТНА ИНФРАСТРУКТУРА“	6
3.	ПРОЦЕДУРА: BG16RFOP001-7.002 „ПЪТНА БЕЗОПАСНОСТ“	7
3.1.	Правила по отношение на проекти, генериращи приходи	8
4.	ИЗМЕРЕНИЯ ПО КОДОВЕ	9
5.	ТЕРИТОРИАЛЕН ОБХВАТ	9
6.	ЦЕЛИ НА ПРЕДОСТАВЯНАТА БЕЗВЪЗМЕЗДНА ПОМОЩ ПО ПРОЦЕДУРАТА И ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ	9
6.1.	УСТОЙЧИВОСТ НА СЪЗДАДЕНИТЕ УСЛУГИ С ПРОЕКТНО ФИНАНСИРАНЕ ПО ОПРР 2014-2020	10
7.	ИНДИКАТОРИ	10
8.	ОБЩ РАЗМЕР НА БЕЗВЪЗМЕЗДНАТА ФИНАНСОВА ПОМОЩ ПО ПРОЦЕДУРАТА	10
9.	МИНИМАЛЕН И МАКСИМАЛЕН РАЗМЕР НА БЕЗВЪЗМЕЗДНАТА ФИНАНСОВА ПОМОЩ ПО ПРОЦЕДУРАТА ..	11
10.	ПРОЦЕНТ НА СЪФИНАНСИРАНЕ	11
11.	ДОПУСТИМИ КАНДИДАТИ	11
11.1	КАПАЦИТЕТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОЕКТНОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ	11
12.	ДОПУСТИМИ ПАРТНЬОРИ	12
13.	ДОПУСТИМИ ДЕЙНОСТИ:	13
13.1.	СТЕПЕН НА ПРОЕКТНА ГОТОВНОСТ	15
13.2.	ИЗПЪЛНИТЕЛИ ОТ СТРАНА НА БЕНЕФИЦИЕНТА	17
14.	КАТЕГОРИИ РАЗХОДИ, ДОПУСТИМИ ЗА ФИНАНСИРАНЕ	18
14.1.	ДОПУСТИМИ РАЗХОДИ: РАЗХОДИ, КОИТО СЕ ПРИЗНАВАТ ПРИ ОТПУСКАНЕ НА БЕЗВЪЗМЕЗДНА ФИНАНСОВА ПОМОЩ	18
14.2.	НЕДОПУСТИМИ РАЗХОДИ	23
15.	ПРИЛОЖИМ РЕЖИМ НА МИНИМАЛНИ/ДЪРЖАВНИ ПОМОЩИ	24
16.	ХОРИЗОНТАЛНИ ПОЛИТИКИ	25
16.1.	УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ	25
16.2.	РАВНИ ВЪЗМОЖНОСТИ И НЕДОПУСКАНЕ НА ДИСКРИМИНАЦИЯ, РАВЕНСТВО МЕЖДУ ПОЛОВЕТЕ	26
17.	МИНИМАЛЕН И МАКСИМАЛЕН СРОК ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОЕКТА	26
18.	РЕД ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПРОЕКТНОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ	26
19.	КРИТЕРИИ И МЕТОДИКА ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПРОЕКТНИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ	27
20.	НАЧИН НА ПОДАВАНЕ НА ПРОЕКТНИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ	31
21.	СПИСЪК НА ДОКУМЕНТИТЕ, КОИТО СЕ ПОДАВАТ НА ЕТАП КАНДИДАТСТВАНЕ	32
22.	КРАЕН СРОК ЗА ПОДАВАНЕ НА ПРОЕКТНИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ	33
23.	ДОПЪЛНИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ	34
23.1.	УВЕДОМЯВАНЕ ОТНОСНО РЕШЕНИЕТО НА УПРАВЛЯВАЩИЯ ОРГАН	34
23.2.	УСЛОВИЯ, ПРИЛОЖИМИ КЪМ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОЕКТНИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ, СЛЕД СКЛЮЧВАНЕ НА АДМИНИСТРАТИВНИЯ ДОГОВОР ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА БЕЗВЪЗМЕЗДНА ФИНАНСОВА ПОМОЩ	34
24.	ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ УСЛОВИЯТА ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ	37

СПИСЪК НА СЪКРАЩЕНИЯТА

БФП	Безвъзмездна финансова помощ
ЕК	Европейска комисия
ЕО	Екологична оценка
ЕС	Европейски съюз
ЕСИФ	Европейски структурни и инвестиционни фондове
ЕФРР	Европейски фонд за регионално развитие
ЗБР	Закон за биологичното разнообразие
ЗДДС	Закон за данък върху добавената стойност
ЗЗТ	Закон за защитените територии
ЗИД	Закон за изменение и допълнение
ЗООС	Закон за опазване на околната среда
ЗОП	Закон за обществените поръчки
ЗУСЕСИФ	Закон за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове
ЗУТ	Закон за устройство на територията
КСС	Количествено-стойностна сметка
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
МРРБ	Министерство на регионалното развитие и благоустройството
НКПР	Национална концепция за пространствено развитие за периода 2013-2025 г.
НПРД	Национална приоритетна рамка за действие за Натура 2000
ОВ	Официален вестник на ЕС
ОВОС	Оценка на въздействието върху околната среда
ОЛАФ	Европейска служба за борба с измамите
ОПРР	Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020
ОС	Оценка за съвместимост на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони
ПИК	Политика по изменение на климата
ПМС	Постановление на Министерски съвет
ПОС	Политика по околна среда
СМР	Строително-монтажни работи
TEN-T	Трансевропейска транспортна мрежа

УСЛОВИЯ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ

с проектно предложение за

предоставяне

на безвъзмездна финансова помощ

1. ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „РЕГИОНИ В РАСТЕЖ” 2014-2020

1.1. Въведение

Оперативната програма „Региони в растеж” 2014-2020 г. (ОПРР 2014-2020) представлява единна оперативна програма за цялата територия на България и е насочена към постигане на растеж и заетост в българските региони. ОПРР 2014-2020 е разработена в съответствие със стратегията на ЕС за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж (Европа 2020). Също така ОПРР 2014-2020 е част от Споразумението за партньорство на Република България за програмния период 2014-2020 г., и е в съответствие с Националната програма за развитие България 2020, с Националната програма за реформи, с Националната стратегия за регионално развитие 2012-2022 г., с Националната концепция за пространствено развитие за периода 2013-2025 г. (НКПР), с Териториален дневен ред на ЕС 2020, със стратегията на ЕС за Дунавския регион. В този по-широк контекст всички действия, предвидени в рамките на ОПРР 2014-2020, ще включват приоритетите на Общността, които подкрепят икономическото, социалното и териториалното сближаване, както и опазване качеството на околната среда.

ОПРР 2014-2020 е интегрирана оперативна програма, насочена към регионалното развитие и по-конкретно към постигане на целите на градската политика в България и подкрепа за най-силно засегнати от бедност периферни райони и допринасяща за регионалните измерения на секторните политики, съгласно националния полицентричен модел за развитие, формулиран в Националната концепция за пространствено развитие 2013-2025 и допринася за териториалното измерение на секторните политики, включени в Споразумението за партньорство. Основен принцип на програмата е прилагането на интегриран териториален подход. Нуждата от този подход се обуславя от регионалните различия между България и среднотатистическите региони на ЕС и от напредналия процес на развитие в посока София и 6-те най-големи града, което в дългосрочен план води до сериозни неравенства в страната, неизползване на потенциала на територията и увеличена миграция към големите центрове и други страни от ЕС.

ОПРР 2014-2020 е насочена към изпълнение на следните тематични цели съгласно Общия Регламент №1303/2013: Тематична цел 4 „Подпомагане на преминаването към нисковъглеродна икономика във всички сектори”, Тематична цел 6 „Съхраняване и опазване на околната среда и насърчаване на ресурсната ефективност”, Тематична цел 7 „Насърчаване на устойчивия транспорт и премахване на участъците с недостатъчен капацитет във всички ключови мрежови инфраструктури”, Тематична цел 9 „Насърчаване на социалното приобщаване, борбата с бедността и всяка форма на дискриминация” и Тематична цел 10 „Инвестиции в образованието, в обучението, включително професионалното обучение за придобиване на умения и в ученето през целия живот”.

 Стратегията на ОПРР 2014-2020 е за постигане на териториален и интегриран подход при реализирането на инвестициите, чрез подкрепа на политиката за градско развитие, подкрепа за енергийна ефективност в опорни центрове в периферни райони и секторни приоритети от регионално значение.

ОПРР 2014-2020 ще бъде изпълнена посредством осем приоритетни оси, както следва:

- Приоритетна ос 1: Устойчиво и интегрирано градско развитие
- Приоритетна ос 2: Подкрепа за енергийна ефективност в опорни центрове в периферните райони
- Приоритетна ос 3: Регионална образователна инфраструктура
- Приоритетна ос 4: Регионална здравна инфраструктура
- Приоритетна ос 5: Регионална социална инфраструктура

- Приоритетна ос 6: Регионален туризъм
Приоритетна ос 7: Регионална пътна инфраструктура
Приоритетна ос 8: Техническа помощ

1.2. Институционална рамка за прилагане на настоящата процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ

Управляващ орган на ОПРР 2014-2020 е Главна дирекция „Стратегическо планиране и програми за регионално развитие” в Министерство на регионалното развитие и благоустройството. Управляващият орган носи отговорност за управлението на ОПРР 2014-2020 съгласно Регламент (ЕС) № 1303/2013 г. и Решение на Министерския съвет № 792/17.12.2013 г.

Комитетът за наблюдение на ОПРР 2014-2020 одобрява критериите за избор на операции по ОПРР 2014-2020, осъществява наблюдение, одобрява корективни мерки и изпълнява други функции, произтичащи от Регламент (ЕС) № 1303/2013 г. и ПМС №79/10.04.2014 г.

Сертифициращ орган е дирекция „Национален фонд” на Министерство на финансите съгласно Решение на Министерския съвет № 792/17.12.2013 г. Съгласно чл.126 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 г., Сертифициращият орган е отговорен за изготвянето и изпращането до Комисията на заявления за плащане и удостоверяването, че те са продукт на надеждни счетоводни системи, основават се на проверими разходооправдателни документи и са били подложени на проверки от Управляващия орган.

Одитен орган е Изпълнителна агенция „Одит на средствата от Европейския съюз”. Съгласно чл. 127 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 г., Одитният орган е отговорен за извършването на одити на правилното функциониране на системите за управление и контрол на оперативната програма, както и на подходяща извадка от операции въз основа на декларираните разходи.

Централното координационно звено е структурата, която координира и следи изпълнението на целите на Споразумението за партньорство на Република България за програмния период 2014-2020 г. в процеса на усвояване на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове в страната.

2. ПРИОРИТЕТНА ОС 7 „РЕГИОНАЛНА ПЪТНА ИНФРАСТРУКТУРА”

Настоящата процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG16RFOP001-7.002 „Пътна безопасност” се реализира в рамките на приоритетна ос 7 „Регионална пътна инфраструктура” на ОПРР 2014-2020.

Приоритетна ос 7 „Регионална пътна инфраструктура” на ОПРР 2014-2020 съответства на тематична цел 7 „Насърчаване на устойчивия транспорт и премахване на участъците с недостатъчен капацитет в ключови мрежови инфраструктури”. Развитие на пътната инфраструктура на България е базисна предпоставка за интегрирането в общеевропейската пътна мрежа, за ускоряване на регионалното сближаване, за устойчиво развитие на икономиката и за подобряване на екологичната обстановка в страната, а оттам за повишаване на регионалната конкурентоспособност, развитието и растежа и създаването на работни места.

Подобряването на транспортните връзки между градовете и прилежащите им територии, чрез реконструкция и модернизация на съществуващите връзки, ще позволи значително намаляване на продължителността на пътуванията, което от своя страна ще разшири обхвата на въздействие на главните регионални центрове и ще им даде възможност да предлагат услуги с по-високо качество.

С предложената в рамките на ИГРП за 2020 г. нова процедура „Пътна безопасност”, в рамките на Приоритетна ос 7 „Регионална пътна инфраструктура” на ОПРР 2014-2020 г., се цели обособяване на мерки за повишаване на пътната безопасност в т.ч. интелигентни

транспортни системи и решения за пътната безопасност по пътища от първи, втори и трети клас на републиканската пътна мрежа, с оглед превенция и намаляване на пътнотранспортните произшествия и търсене на най-адекватните решения по отношение на типовете дейности, свързана с пътната безопасност.

3. ПРОЦЕДУРА: BG16RFOP001-7.002 „ПЪТНА БЕЗОПАСНОСТ“

Изпълнението на настоящата процедура се извършва чрез **процедура на директно предоставяне** на безвъзмездна финансова помощ в съответствие с чл.25, ал.1, т.2 от Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове.

Съгласно чл.43 ал.1 от ЗУСЕСИФ процедура на директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ е тази, при която проектно предложение може да подаде само кандидат, който е изрично посочен в съответната програма или в документ, одобрен от Комитета за наблюдение на програмата като конкретен бенефициент, който може да получи безвъзмездна финансова помощ за изпълнение на дадена дейност.

Настоящата процедура е насочена към изграждане и внедряване на мерки и дейности за подобряване на безопасността и разпознаемостта на пътищата, в т.ч. осигуряване на интелигентни транспортни системи и иновативни решения за повишаване на пътната безопасност по пътища от I-ви, II-ри и III-ти клас на републиканската пътна мрежа, в съответствие с националните и европейски приоритети за повишаване на пътната безопасност, както и дейности по привеждане на пътни принадлежности в съответствие с изменени нормативни изисквания за безопасност. Посочените мерки и дейности са насочени към намаляване на риска от настъпване на пътнотранспортни произшествия и по този начин допринасят за намаляване на пътнотранспортния травматизъм в страната.

Държавна агенция „Безопасност на движението по пътищата“ изпълнява функциите на координационно звено по отношение на пътната безопасност, като нейните функции включват разработване на нормативни актове и указания, свързани с безопасността и организацията на движението по пътищата. Агенцията предлага утвърждаването на стандарти, свързани с осъществяване на политиката за безопасност на движението по пътищата, както и подпомага осъществяването на интеграция между информационни системи на ведомствата в областта на безопасността на движението по пътищата.

На 19.06.2019 г. ЕК представи Новата европейска стратегическа рамка, определяща акцентите на съюзните политики в областта на безопасността на движението по пътищата за предстоящото десетилетие 2021-2030. Основните области на въздействие в тази рамка са: безопасна пътна инфраструктура, безопасни превозни средства, безопасно използване на пътищата, бърза и ефективна реакция на спешната медицинска помощ. Указанията на ЕК изискват политиката по безопасност на движението по пътищата да се управлява чрез конкретни цели, измерими чрез ключови количествени индикатори.

Разработената от България Стратегия за подобряване на безопасността на движението по пътищата съвпада с дългосрочните цели и визия на ЕК за намаляване на пътните инциденти и нивата на смъртност. През 2018 г. е регистрирано 10-процентово намаление в броя на загиналите хора. Въпреки това резултатите не са оптимистични, като България все още остава на едно от последните места в ЕС с почти двойно по-висока смъртност при пътни инциденти. По тези показатели страната е далеч от заложените цели в глобалните, европейските и националните политики. Анализираният данни налагат извода, че на държавно ниво е необходимо преразглеждане на всички функционални характеристики на системата за управление на безопасността на движението по пътищата, включително използването на нови методи за по-ефективно опазване на човешкия живот.

Предложението за въвеждане на мерки за подобряване на безопасността на пътищата е обосновано и от резултатите от Доклада на ЕК за България за 2019 г., където се посочва, че в страната са регистрирани едни от най-високите нива на смъртност в ЕС – 96 смъртни случая на 1 млн. жители за 2017 г. (почти двойно в сравнение със средното ниво в Съюза). В доклада се посочва, че пътната безопасност е основен проблем и е необходимо предприемането на мерки за нейното подобряване.

Изключително важен елемент при планирането и последващо проектиране на пътната инфраструктура е нейната разпознаваемост – водачът да може да предвиди какво предстои своевременно и да не разчита на действителното познаване на пътя, което почти винаги е субективно и води до възникването на потенциални рискови ситуации, като такъв ефект може да бъде постигнат като водачите се насочват в посока на по-безопасно шофиране и сигнализиране за техните грешки, чрез изграждане на интелигентна транспортна система. В допълнение, тази система би подобрила пътната обстановка при инциденти и би могла да оптимизира пътното поддържане посредством система от сензори, метеорологични и пътни станции, изграждането на система от интелигентни електронни пътни знаци с променливо съдържание, оборудвани така, че да могат да засичат и скорост. Тези съоръжения ще са разположени в критични точки, определени на база на допълнителни анализи, което ще предостави възможността своевременно да бъдат уведомени водачите за съществуващите опасности на пътя. Системата ще бъде достъпна от разстояние и ще позволи двупосочен обмен на информация, като по този начин ще може да се получи допълнителна информация за модела на поведение на водачите по съответните участъци от републиканските пътища. Предложението включва определянето на подходящо местоположение за метеорологична станция и пътна станция (видеонаблюдение, регистриране и/или управление на трафика, данни от настилката и др.), както и съответното знаково стопанство от табели с променливо съдържание по всяка пътна отсечка, която е обект на подпомагане по Оперативна програма „Региони в растеж“ (ОПРР) 2014-2020 и/или по Оперативна програма „Регионално развитие“ (ОПРР) 2007-2013.

В рамките на наличния финансов ресурс и на база анализ на потребностите ще бъде извършено приоритизиране на обектите въз основа на данни за пътнотранспортните произшествия, предоставени от Министерството на вътрешните работи и налични при стопаните на пътя данни за транспортното натоварване, специфични климатични условия – честота на валежи (дъжд и сняг), мъгла, потенциални опасности от залежаване и др., както и графични материали – ситуация и надлъжен профил, организация на движението. С оглед националните и европейски цели за подобряване безопасността на движение по пътищата, както и европейските нормативи, прилагането на мерки за пътна безопасност в обхвата на пътните участъци, финансирани по ОПРР 2007-2013 г. и ОПРР 2014-2020 г., е възможно при доказана нужда от допълнително надграждане на заложеното ниво на безопасност на пътната инфраструктура. Очакваните резултати от процедурата са намаляване на броя и тежестта на пътнотранспортните произшествия, засилването на контрола на движение по републиканските пътища и подобряване на ефективността на пътното поддържане.

3.1. Правила по отношение на проекти, генериращи приходи

За определяне доколко един проект генерира приходи или не, следва да се провери доколко в резултат от изпълнението му се очаква нарастване на генерираните от инфраструктурата приходи или възникване на допълнителни приходи. В случай, че не е налице разлика в размера на входящите парични потоци с и без реализирането на проекта, това би означавало, че проектът не е генериращ приходи. В случай, че в резултат от реализиране на проекта, е налице увеличение в размера на входящите парични потоци, това би било основание да се твърди, че е наличен допълнителен поток от приходи, което превръща проекта в генериращ приходи.

Предвид естеството на мерките, предмет на интервенции по настоящата процедура, финансираният проект **не следва да генерира приходи**.

Държавна агенция „Безопасност на движението по пътищата“ следва да декларира че проектът не генерира нетни приходи, като това условие следва да се спазва през целия икономически живот на активите.

4. ИЗМЕРЕНИЯ ПО КОДОВЕ

1. Област на интервенция	034 Друг реконструиран или ремонтиран път (магистрала, национален, регионален или местен път)
2. Форма на финансиране	01 Безвъзмездни средства
3. Вид територия	07 Не се прилага
4. Териториални механизми за изпълнение	07 Не се прилага
5. Тематична цел (ЕФРР и Кохезионен фонд)	7 Насърчаване на устойчивия транспорт и премахване на участъците с недостатъчен капацитет във всички ключови мрежови инфраструктури
6. Вторична тема на ЕСФ	08 Не се прилага
7. Икономическа дейност	25 Не се прилага

5. ТЕРИТОРИАЛЕН ОБХВАТ

Дейностите по настоящата процедура могат да се осъществяват на цялата територия на Република България. Местоположението на съоръженията за пътна безопасност ще бъде определено на база анализ на потребностите, като ще бъде извършено приоритизиране на обектите въз основа на данни за пътнотранспортните произшествия, данни за транспортното натоварване и специфичните климатични условия. Тези съоръжения ще са разположени в определени на база на анализите критични точки по пътните отсечки, които са обект на подпомагане по ОПРР 2014-2020 и/или по ОПРР 2007-2013.

6. ЦЕЛИ НА ПРЕДОСТАВЯНАТА БЕЗВЪЗМЕЗДНА ПОМОЩ ПО ПРОЦЕДУРАТА И ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

Основната цел на настоящата процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ е **подобряване на безопасността на движението по пътища от I-ви, II-ри и III-ти клас на републиканската пътна мрежа, посредством изграждане и внедряване на мерки и дейности за повишаване на пътната безопасност по пътищата, в т.ч. интелигентни транспортни системи и иновативни решения.**

Конкретни цели:

- **Разработен анализ на потребностите от финансиране на дейности за подобряване на безопасността на движението по пътищата и определяне на съответните мерки за избраните пътни отсечки, финансирани по ОПРР 2014-2020 г. и/или по ОПРР 2007-2013 г.**

- **Изградени и внедрени мерки и дейности за подобряване на безопасността и разпознаемостта на пътищата, в т.ч. интелигентни транспортни системи и иновативни решения за повишаване на пътната безопасност по избраните пътни отсечки, финансирани по ОПРР 2014-2020 г. и/или по ОПРР 2007-2013 г., както и дейности по привеждане на пътни принадлежности след извършване на инвестицията по посочените оперативни програми, в съответствие с изменени нормативни изисквания за безопасност.**

Настоящата процедура е насочена към изпълнението на следния инвестиционен приоритет:

Инвестиционен приоритет: 7b – „Подобряване на мобилността на регионално равнище посредством свързването на второстепенни и третостепенни възли с инфраструктурата на TEN-T, включително мултимодални възли“.

Очаквани резултати:

- намаляване на броя и тежестта на пънотранспортните произшествия;
- подобряване на ефективността на пътното поддържане.

6.1. УСТОЙЧИВОСТ НА СЪЗДАДЕНИТЕ УСЛУГИ С ПРОЕКТНО ФИНАНСИРАНЕ ПО ОПРР 2014-2020

Осигуряването на пътната безопасност на републиканските пътища е изцяло функция на държавата, предвид че тези дейности са изцяло прерогатив на държавата, както и поради вещноправния им режим на обекти – изключителна държавна собственост. Републиканските пътища от I-ви, II-ри и III-ти клас към настоящия момент се управляват само от държавата, чрез Агенция „Пътна инфраструктура“, на която е възложена поддръжката им в периода на експлоатация.

При подаване на проектното предложение трябва да бъде приложена декларация от конкретния бенефициент - Държавна агенция „Безопасност на движението по пътищата“ за осигурена устойчивост за предложения проект, която се изразява в поемането на ангажимент, че предназначението на закупените активи по проекта няма да бъде променяно за период не по-малък от 5 години след крайното плащане към бенефициента. Бенефициентът следва да опише във формуляра за кандидатстване подходящи мерки, които гарантират поддържане и съхранение на придобитите по проекта активи.

7. ИНДИКАТОРИ

Във формуляра за кандидатстване кандидатът следва да заложи и предостави информация по посочените по-долу индикатори за продукт:

Индикатори за изпълнение (продукт):

- Участък с подобро ниво на пътна безопасност – 10 броя;
- Доставено и монтирано оборудване за пътна безопасност – 10 броя;

8. ОБЩ РАЗМЕР НА БЕЗВЪЗМЕЗДНАТА ФИНАНСОВА ПОМОЩ ПО ПРОЦЕДУРАТА

Общият размер на безвъзмездната финансова помощ по настоящата процедура е, както следва:

Процедура	Общ размер на финансовите средства (100% БФП)	Съфинансиране от ЕФРР (85%)	Национално съфинансиране (15%)
BG16RFOP001-7.002 „Пътна безопасност“	2 092 000,00 лева	1 778 200,00 лева	313 800,00 лева
	1 069 622,62 евро	909 179,22 евро	160 443,40 евро

Сумата представлява общият предвиден размер за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, в съответствие с финансовия план на ОПРР 2014-2020. Управляващият орган си запазва правото да не предостави изцяло горепосочената сума, в случай че предвидените за изпълнение дейности изискват по-малък финансов ресурс.

ВАЖНО!

Безвъзмездна финансова помощ не се предоставя за финансиране на разходи, които вече са финансирани със средства от ЕСИФ или чрез други инструменти на Европейския съюз в съответствие с чл. 65, параграф 11 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, както и с други публични средства, различни от тези на бенефициента.

9. МИНИМАЛЕН И МАКСИМАЛЕН РАЗМЕР НА БЕЗВЪЗМЕЗДНАТА ФИНАНСОВА ПОМОЩ ПО ПРОЦЕДУРАТА

Минимален размер на безвъзмездната финансова помощ (100%): НП

Максимален размер на безвъзмездната финансова помощ (100%): **2 092 000,00 лева**

10. ПРОЦЕНТ НА СЪФИНАНСИРАНЕ

По настоящата процедура **не се изисква** съфинансиране от конкретния бенефициент като част от националното съфинансиране (15%) в рамките на БФП (100%).

11. ДОПУСТИМИ КАНДИДАТИ

Конкретният бенефициент по настоящата процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ е **Държавна агенция „Безопасност на движението по пътищата“ (ДА БДП)**.

11.1 КАПАЦИТЕТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОЕКТНОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ

В съответствие с изискването на чл. 24, ал. 2 от ПМС 162/05.07.2016 г. конкретният бенефициент по настоящата процедура трябва **да докаже административен, финансов и оперативен капацитет**, който да гарантира изпълнение на проектното предложение по отношение на резултати/продукти/услуги и краен срок за изпълнение.

Административен капацитет – екипът за управление и изпълнение на проектното предложение следва да бъде съобразен със спецификата и обема на планираните дейности. Екипът на проекта следва да включва минимум ръководител на проекта и двама членове – финансов експерт (счетоводител) и технически експерт или координатор. Образованието, квалификацията и опитът на членовете на екипа за изпълнение и управление на проекта следва да доказват капацитет за изпълнението му.

Ръководителят на проекта трябва да отговаря на следните изисквания:

- Да има висше образование с образователно-квалификационна степен бакалавър или магистър и не по-малко от 3 години опит в управлението и/или изпълнението, координацията,

контрола и администрирането на проекти, включващи дейности, сходни на допустимите по проекта.

Членовете на екипа трябва да отговарят на следните изисквания за професионална компетентност:

- Да имат минимум средно образование, което е подходящо за заеманата длъжност в екипа;
- Да имат опит в дейности по управлението и/или изпълнението, координацията, контрола и администрирането на проекти или компетенции в сферата на заеманата позиция.

Във формуляра за кандидатстване в ИСУН 2020 (в раздел 9 „Екип“) следва да бъдат описани изискванията за квалификацията и отговорностите на ръководителя и всички членове на екипа.

След одобрение на проектното предложение конкретният бенефициент следва да представи лица, отговарящи на изискванията на описаните във формуляра за кандидатстване, като в случай че същите се явяват външни за бенефициента, следва да се представят и доказателства за начина им на подбор (съобразно праговете по ЗОП). На етапа на оценка на проектното предложение бенефициентът представя автобиография само на лицето, избрано за ръководител на проекта, като доказателство, че съответства на посочените изисквания.

Финансов капацитет – кандидатът следва да може да осигури необходимото финансиране за изпълнение на дейностите, предвидени в проектното предложение.

Оперативен капацитет – кандидатът следва да има опит в изпълнението на сходни дейности и/или в управление и изпълнение на проекти, финансирани от различни донори.

Във формуляра за кандидатстване в ИСУН 2020 кандидатът трябва да опише и да декларира, че разполага с необходимия финансов и оперативен капацитет за изпълнение на планираните дейности в проектното предложение. Следва да се опише опитът по проекти, финансирани от структурните фондове, националния бюджет или други финансови инструменти на кандидата, и/или опита в изпълнението на дейности, подобни на тези, включени в проектното предложение. Следва да бъдат посочени не повече от 3 проекта, изпълнени през последните 5 години.

12. ДОПУСТИМИ ПАРТНЬОРИ

По настоящата процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ е допустимо участието като партньор на **Агенция „Пътна инфраструктура“ (АПИ)**.

Партньорът участва при изпълнението на проекта, като направените от него разходи в тази връзка са допустими по идентичен начин, както и разходите, направени от бенефициента.

ВАЖНО!

Партньорствата, създадени за целите на настоящата процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, не е необходимо да бъдат регистрирани в съда.

При подаване на проектното предложение с партньор следва да се представи **Партньорско споразумение в свободен текст** между конкретния бенефициент и съответния партньор. В партньорското споразумение следва да се разпишат всички права и задължения на партньорите във връзка с изпълнението на дейностите по проекта, вкл. да бъде регламентирано гарантирането на устойчивост на проектните дейности. В Партньорското споразумение следва да регламентира ползването, управлението и друго на придобитите по проекта активи!!!

Предвид разпоредбата на чл. 3, ал. 7 от ПМС 189/2016 и нейната приложимост по настоящите условия за кандидатстване и изпълнение, разходите се считат за направени от бенефициент и в случаите, когато са извършени от партньор на бенефициента, поради което изпълнението

на предвидените дейности, включително провеждане на процедури по възлагане на обществени поръчки, сключване на договори с изпълнители и отчитане на извършените разходи, може да се възложи от партньора по проекта самостоятелно и съвместно по чл. 8 от ЗОП.

Последиците от всички действия на партньора възникват непосредствено за бенефициента.

Важно!!!

Независимо от споразумението между страните в партньорското споразумение – ДАБДП и АПИ, отговорен пред УО на ОПРР за изпълнението на проекта, в т.ч. и за действията на партньора, чрез поемане за собствена сметка на всички рискове, недопустими разходи и финансови корекции е за бенефициентът, съгласно чл. 6, ал. 2. от Общите условия към административния договор за БФП. Следва да се подчертае, че изплащането на финансова подкрепа от управляващия орган към бенефициента по оперативната програма може да бъде отменена изцяло или частично чрез извършване на финансова корекция във всички случаи на установени нарушения, засягащи бюджета на ЕС, независимо от извършване на дейностите по проекта от партньора.

13. ДОПУСТИМИ ДЕЙНОСТИ:

1. Изграждане и внедряване на мерки и дейности за подобряване на безопасността и разпознаваемостта на пътищата, в т.ч. интелигентни транспортни системи и иновативни решения за повишаване на пътната безопасност по пътни отсечки от национално и регионално значение, финансирани по ОПРР 2014-2020 г. и/или по ОПРР 2007-2013 г., както и дейности по привеждане на пътни принадлежности след извършване на инвестицията по посочените оперативни програми в съответствие с изменени нормативни изисквания за безопасност.
2. Разработване на анализ на нуждите от финансиране на дейности за подобряване безопасността на движение по пътищата и определяне на съответните мерки за избраните пътни отсечки, финансирани по ОПРР 2014-2020 г. и/или по ОПРР 2007-2013 г.

Други изисквания:

1. Дейностите по проекта следва да не са физически завършени или изцяло осъществени преди подаване на съответното проектно предложение, независимо дали всички свързани плащания са извършени от конкретния бенефициент или не.
2. Приложен е ясен и детайлен анализ на потребностите от мерки и дейности за подобряване на безопасността на избраните пътища, в т.ч. интелигентни транспортни системи и иновативни решения за повишаване на пътната безопасност. Представени са мотивите за избора на конкретните пътни участъци, на които да бъдат извършени интервенциите по проекта.
3. Във формуляра за кандидатстване следва да се опишат мерки, които гарантират поддържане и съхранение на придобитите по проекта активи и оптимално им използване.
4. Дейностите по изготвяне на анализи, проучвания, заснемания, идейни/технически/работни проекти, оценка на съответствието на проектите са подготвителни дейности спрямо основните дейности по проекта. В тази връзка в случай че тези дейности са завършени преди подаване на проектното предложение, разходите

- за тях са допустими за финансиране в съответствие с допустимите разходи, посочени в настоящите Условия за кандидатстване.
- Бенефициентът следва да посочи как проектното предложение **допринася за изпълнението на Стратегията на ЕС за Дунавския регион** (приоритетна област). Повече информация за стратегията може да бъде намерена на средните интернет-адреси: <http://www.mrrb.government.bg/?controller=category&catid=44> и <http://www.danube-region.eu/>.
  - При разработването на проектното предложение конкретният бенефициент задължително трябва да предвиди в изпълнението на проекта **дейности за информация и комуникация по проекта** съгласно Общите условия към финансираните по ОПРР 2014-2020 г. договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ и Единния наръчник на бенефициента за прилагане на правилата за информация и комуникация 2014-2020 г. (**Приложение 3** към настоящите Условия за кандидатстване).
  - Във формуляра за кандидатстване, **в раздел 5 „Бюджет“, разходите за отделните дейности следва да се представят като обща сума С включен ДДС!**
  - В раздел 7 „План за изпълнение/Дейности по проекта“, в поле „Стойност“** за всяка една дейност кандидатът следва да попълни **стойността за изпълнение на дейността с ДДС в съответствие с предвиденото в бюджета**. В случай че за изпълнението на дейността са предвидени и недопустими разходи, то те също трябва да бъдат включени в общата стойност за изпълнение на дейността, както и да бъдат посочени в описанието на дейността. **В раздел 10 „План за външно възлагане“** следва да бъде посочена стойността на всички предвидени за възлагане процедури за избор на изпълнители. **Стойността на конкретните процедури следва да се посочи с ДДС** (включително и недопустими/непредвидени разходи, ако е приложимо) и да бъде в съответствие с предвиденото в бюджета по проекта и раздел 7.
  - При прилагане на формата на чл. 55, ал. 1, т. 4 от ЗУСЕСИФ, във формуляра за кандидатстване дейностите по организация и управление, в т.ч. и разходите за публичност (информация и комуникация), се посочват като една обща дейност.

ВАЖНО!

Изисквания, произтичащи от Становището по Екологична оценка на ОПРР 2014-2020 и проекта на Насоки за интегриране на политиката по околна среда и политиката по изменение на климата в Европейските структурни и инвестиционни фондове (фаза „Изпълнение на Споразумението за партньорство и програмите в периода 2014-2020г.“):

- Реализацията на проекти, които касаят ползване или водовземане от повърхностни или подземни водни тела, подлежат на разрешителен режим, съгласно Закона за водите (*ако е приложимо*);
- Проектът следва да взема предвид Националната екологична мрежа, вкл. планове за управление на защитени територии, планове за действие за видове, НПРД и Стратегията на ЕС за биологичното разнообразие към 2020, вкл. целите във връзка с инвазивните видове (*ако е приложимо*);
- Проектът следва да предвижда опазване, устойчиво ползване и възстановяване функциите на почвите, инвентаризация и възстановяване на замърсени места (*ако е приложимо*);
- Проектите следва да предвиждат мерки за подобряване състоянието и опазване на вековни дървета, когато е приложимо.

По време на фазата на строителство при изпълнение на дейностите бенефициентът следва да предвиди:

- ✓ ефективно изпълнение на мерките и условията от издадените решения и/или становища по ЕО, ОВОС и ОС за етапа на строителство (ако е приложимо);
- ✓ от страна на бенефициента да се осигури ефективен контрол за прилагането на релевантните за съответната дейност мерки за ограничаване на емисиите от прах и вредни вещества в атмосферата (оросяване на площадката, товарене, разтоварване и превозване на генерираните строителни отпадъци и строителни материали съобразно приложимите мерки и изисквания по чл. 70 от Наредба № 1 от 27 юни 2005 г. за норми за допустими емисии на вредни вещества (замърсители), изпускани в атмосферата от неподвижни източници на емисии), съответно да се докладва по какъв начин са изпълнени мерките;
- ✓ съхраняване на строителните материали и изхвърляне на отпадъци само на предназначенията за това места, включително тяхното предаване за повторна употреба, рециклиране и оползотворяване (спазване на йерархията при управление на отпадъците);
- ✓ преди стартиране на строителния процес да се извърши анализ на източниците на шум на строителната площадка и описание на мерките за ограничаване на шума по време на строителството в зависимост от избраното местоположение на строежа, разстоянията до зони и обекти с нормиран шумов режим, продължителността и фазите на строителството, продължителността на работите през деня и през седмицата, както и от използваните строителни машини и транспортни средства.

13.1. Степен на проектна готовност

Изпълнението на дейностите в проектното предложение, както и прогнозните разходи, трябва да се основават на:

- За доставката на оборудване –индикативни остойностени списъци с описание на предвиденото за закупуване и монтаж оборудване, съгласно Приложение В.
- За СМР дейностите (ако е приложимо):
  - Технически/работни проекти и КСС към тях (ако за обектите на интервенция има разработени инвестиционни проекти към момента на кандидатстване) или Идеен проект и обобщена КСС по окрупнени показатели (ако за обектите на интервенция няма пълна проектна готовност към момента на кандидатстване) или Обща ситуация на проекта (схема, чертеж) с обяснителна записка, заверени от правоспособен проектант, и обобщена КСС по окрупнени показатели (ако за обектите на интервенция е предвиден инженеринг).
  - Писмо по чл. 2, ал. 2 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони от съответната компетентна институция – РИОСВ/МОСВ, че не е необходимо провеждане на процедура по реда на Глава втора от същата наредба, или
  - Решение за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС, съгласно чл. 8 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда с характер „да не се извършва ОВОС“ или Решение по ОВОС за одобряване, съгласно чл. 18 от същата наредба; или
  - Решение по чл. 18 или чл. 28 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони за одобряване.

- В случай на издадени Решения по ЗООС и ЗБР инвестиционният проект ще бъде съобразен с условията и мерките в Решенията и ще съответства на описаните параметрите в тях. Разрешителни и/или съгласувателни документи от съответните институции (ако са необходими такива съгласно българското законодателство);

За инвестиционния проект ще бъдат издадени документи от всички заинтересовани страни/експлоатационни дружества (ако е приложимо).

ВАЖНО!

Конкретният бенефициент носи пълната отговорност за качеството и пълнотата на разработената техническа документация, включително за законосъобразността при изготвянето, съгласуването и одобряването ѝ в качеството му на Възложител по проекта. Готовият работен/технически проект трябва да бъде изготвен и одобрен съгласно Закона за устройство на територията, Наредба №4 за обхвата и съдържанието на инвестиционните проекти и действащата нормативна уредба, придружен от количествени сметки по приложимите части и количествено-стойностна сметка по видове СМР в пълно съответствие с КС на проектантите.

На етапа на кандидатстване към проектното предложение конкретният бенефициент следва да представи в зависимост от степента на проектна готовност (ако е приложимо):

1. Технически/работни проекти и КСС към тях (за обекти в пълна степен на проектна готовност) **или** идеен проект и обобщена КСС по окупирани показатели (ако за обектите на интервенция няма пълна проектна готовност към момента на кандидатстване); **или** обща ситуация на проекта (схема, чертеж) с обяснителна записка, заверени от правоспособен проектант, и обобщена КСС по окупирани показатели (ако за обектите на интервенция е предвиден инженеринг) – във формат „Excel“;

2. Писмо по чл. 2, ал. 2 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони от съответната компетентна институция – РИОСВ/МОСВ, че не е необходимо провеждане на процедура по реда на Глава втора от същата наредба, или

- Решение за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС, съгласно чл. 8 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда с характер „да не се извършва ОВОС“ или Решение по ОВОС за одобряване, съгласно чл. 18 от същата наредба; или

- Решение по чл. 18 или чл. 28 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони за одобряване.

- В случай на издадени Решения по ЗООС и ЗБР инвестиционният проект ще бъде съобразен с условията и мерките в Решенията и ще съответства на описаните параметрите в тях. Разрешителни и/или съгласувателни документи от съответните институции (ако са необходими такива съгласно българското законодателство);

Задължение на конкретния бенефициент е да съхранява към проектното предложение **техническата документация в целия ѝ наличен обем (технически или работен проект съгласно Закона за устройство на територията, Наредба №4 за обхвата и съдържанието на инвестиционните проекти, придружен от КС на проектантите по приложимите части и подробна количествено-стойностна сметка по видове СМР, оценка на съответствието със съществените изисквания към строежите) и**

свързаната с нея налична документация (съгласувания, одобрения и разрешения и др.), която се представя на етапа на верификация на разходите.
ВАЖНО!!!

В случай че на етапа на верификация бъдат установени разходи за СМР върху собственост, различна от тази на бенефициента/партньора или която не е общинска или държавна недвижима собственост, или която не е с предоставено право на безвъзмездно ползване/управление от бенефициента/партньора, както и недопустими разходи съгласно настоящите Насоки за кандидатстване, тези разходи няма да се финансират чрез БФП и ще се поемат като собствен принос на бенефициента.

ВАЖНО!

В случай че на етапа на кандидатстване кандидатът разполага с готов инвестиционен проект и в него се констатира недопустими разходи, същите следва да бъдат представени в отделна КСС и кандидатът следва да я представи, заедно с основната КСС на УО на ОПРР във формат „Excel“. Аналогично, в случай че допустимите разходи за СМР са разделени между БФП и допустим собствен принос по проекта, разходите, финансирани от БФП и тези, финансирани със собствен принос, следва да бъдат представени в отделни КСС.

„При строително-монтажни дейности, осъществени посредством процедура за инженеринг (проектиране, строителство и авторски надзор), след етапа на проектиране бенефициентът има задължение да обособи възникналите при проектирането недопустими разходи в отделна КСС и да я представи, заедно с основната КСС на УО на ОПРР 2014-2020 във формат „Excel“. Аналогично, в случай че допустимите разходи за СМР са разделени между БФП и допустим собствен принос по проекта, разходите, финансирани от БФП и тези, финансирани със собствен принос, следва да бъдат представени в отделни КСС.

13.2. Изпълнители от страна на бенефициента

Бенефициентът има право да сключва договори с изпълнители за осъществяването на дейности по проекта. При избора на изпълнител бенефициентът прилага Закона за обществените поръчки и съответните нормативни актове по прилагането му.

Управляващият орган ще осъществява предварителен контрол преди верификация на проведени процедури за възлагане на обществени поръчки на всички договори, във връзка с изпълнението на договори за БФП по ОПРР 2014-2020. В тази връзка, преди верификация на отчетени от конкретния бенефициент разходи по сключени договори с изпълнители, Управляващият орган ще извършва проверка на проведените процедури за определяне на изпълнители и сключените договори за законосъобразност, с оглед правомерно верифициране на извършените и отчетени разходи за съответната дейност.

В случай, че се констатира нередности при провеждането на процедурите за възлагане на обществени поръчки или при изпълнението на договорите с изпълнителите, Управляващият орган си запазва правото да наложи финансови корекции, да откаже възстановяване на средства или да изиска от бенефициента връщане на вече платени средства за разходите, направени в резултат на процедура, проведена по незаконосъобразен начин.

14. КАТЕГОРИИ РАЗХОДИ, ДОПУСТИМИ ЗА ФИНАНСИРАНЕ

14.1. Допустими разходи: разходи, които се признават при отпускане на безвъзмездна финансова помощ

При предоставяне на безвъзмездната финансова помощ по конкретното проектно предложение ще бъдат взети под внимание само „допустимите разходи“, детайлно описани по-долу. Бюджетът представлява както предварителна оценка на очакваните разходи, така и максимален размер на „допустимите разходи“.

Допустимите разходи не трябва да противоречат на:

1. правилата, описани в *Регламент (ЕС) №1301/2013 г.* на Европейския парламент и на Съвета относно Европейския фонд за регионално развитие и специални разпоредби по отношение на целта „Инвестиции за растеж и работни места“ и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1080/2006,
2. правилата, описани в *Регламент (ЕС) №1303/2013* на Европейския парламент и на Съвета за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета.
3. Закон за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове, приет от XLIII Народно събрание на 10 декември 2015 г. Обнародван в „Държавен вестник“, брой: 101, от дата 22.12.2015 г.
4. ПМС № 189 от юли 2016 г. за определяне на национални правила за допустимост на разходите по програмите, съфинансирани от Европейските структурни и инвестиционни фондове, за програмен период 2014-2020 г.
5. Всички други законови и подзаконови нормативни актове от приложимото право на Европейския съюз и българското законодателство и настоящите Насоки за кандидатстване.

Разходите се считат за допустими в контекста на проектното предложение, ако са налице едновременно следните условия:

1. разходите са за дейности, съответстващи на критериите за подбор на операции, одобрени от Комитета за наблюдение и се извършват от допустим бенефициент съгласно оперативната програма, под отговорността на Управляващия орган;
2. разходите попадат в категории разходи, включени в Насоките за кандидатстване и в одобрения проект и сключения административен договор/заповед за предоставяне на финансова подкрепа;
3. изборът на изпълнител за реализираните дейности (услуги и/или доставки, и/или строителство) е извършен в съответствие с действащото национално и с европейското законодателство;
4. разходите са за реално доставени продукти, извършени услуги и строителни дейности, съобразно предварително заложените в договора или в заповедта за предоставяне на финансова подкрепа изисквания;
5. разходите са извършени законосъобразно съгласно приложимото право на Европейския съюз и българското законодателство;
6. разходите са отразени в счетоводната документация на бенефициента чрез отделни счетоводни аналитични сметки или в отделна счетоводна система;

7. разходите са отразени в данъчната документация на бенефициента и могат да бъдат проследени въз основа на ефективно функционираща одитна пътека;
8. разходите могат да се установят и проверят и са подкрепени от оригинални разходо-оправдателни документи;
9. за направените разходи е налична одитна следа съгласно минималните изисквания на чл. 25 от Делегиран регламент (ЕС) № 480/2014 на Комисията от 3 март 2014 г. за допълнение на Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство (ОВ, L 138/5 от 13 май 2014 г.) и са спазени изискванията за съхраняване на документите съгласно чл. 140 от Регламент (ЕС) № 1303/2013;
10. разходите са съобразени с приложимите правила за предоставяне на държавни помощи;
11. разходите не са финансирани със средства от ЕСИФ или чрез други инструменти на ЕС в съответствие с чл. 65, параграф 11 от Регламент № 1303/2013, както и с други публични средства (чл.4, ал.4 от ЗУСЕСИФ);
12. разходите са необходими за изпълнението на проекта и са извършени в съответствие с принципа на доброто финансово управление в съответствие с чл. 33 на Регламент № 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета от 18.07.2018 г. относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, за изменение на регламенти (ЕС) № 1296/2013, (ЕС) № 1301/2013, (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) № 1304/2013 (ЕС) № 1309/2013, (ЕС) № 1316/2013, (ЕС) № 223/2014 и (ЕС) № 283/2014 и на Решение № 541/2014/ЕС и за отмяна на Регламент № 966/2012.
13. Съгл. чл.3 , ал. 7 от ПМС 189/2016 Разходите се считат за направени от бенефициент и в случаите, когато са извършени от партньор на бенефициента, при условие че партньорът е определен като допустим по съответния приоритет на програма по чл. 2 и е одобрен в рамките на процедура за предоставяне на финансова подкрепа.

Период на допустимост на разходите

Разходите са допустими за финансиране, ако са направени от бенефициента и са платени между **1 януари 2014 г. и 31 декември 2023 г.**, съгласно чл.3, ал. 1 от ПМС № 189/28.07.2016 г.

ВАЖНО!

Всички разходи, извършени от бенефициента след 31.12.2023 г., по неприключили проекти не се изплащат от отпуснатата безвъзмездна финансова помощ и не подлежат на верификация, съответно възстановяване и следва да се реализират за сметка на бенефициента.

Преки допустими разходи

Преките допустими разходи по настоящата процедура и съгласно ПМС № 189/28.07.2016 г., свързани с изпълнението на дейностите по проектните предложения, са обобщени в следните основни групи:

- Разходи за мерки, свързани с повишаване на пътната безопасност на пътища от първи, втори и трети клас на републиканската мрежа;
- Разходи за доставка, монтаж и поддържане на транспортни системи, пътни принадлежности и прилежащо оборудване, програмни продукти/хардуер/софтуер/лицензи и други за подобряване на безопасността и сигурността;

- Разходи за строителство, в т.ч. инженеринг, и изграждане на инфраструктура за управление на трафика, подобряване на безопасността и сигурността на пътища от първи, втори и трети клас на републиканската мрежа;
!!! В рамките на общата стойност на СМР могат да се включат и непредвидени разходи за СМР - в размер до 10% от стойността на СМР, финансирана от БФП;
!!! При възлагане на инженеринг непредвидени разходи за СМР не се допускат.
- Разходи, свързани със заснемания, технически, работни или идейни проекти и с авторски надзор, финансирани от БФП - в размер до 5% от стойността на СМР, финансирана от БФП;
!!! Когато на етап кандидатстване е предвидено възлагане на инженеринг (проектиране, заедно с авторски надзор и строителство), не се прилага процентно ограничение по отношение на горепосочените разходи.
- Разходи за строителен надзор съгласно ЗУТ, финансирани от БФП – в размер до 5% от стойността на СМР, финансирана от БФП;
- Разходи за оценка на съответствието- в размер до 5% от стойността на разходите за проектиране и авторски надзор, финансирани от БФП;
!!! Когато на етап кандидатстване е предвидено възлагане на инженеринг (проектиране, заедно с авторски надзор и строителство), разходите за строителен надзор и оценка на съответствието на проектите, финансирани от БФП, са общо в размер до 5 % от стойността на инженеринга, финансиран от БФП.
- Разходи, свързани с набавянето на необходими решения, становища, разрешителни и др., изискващи се от националното законодателство, включително и свързаните с тях такси, дължими на съответните компетентни органи и експлоатационните дружества;
- Разходи, свързани с въвеждането в експлоатация;
- Разходи за услуги, които са пряко свързани с проекта, съфинансиран от Оперативната програма и са необходими за неговата подготовка и изпълнение, като изготвяне на анализи, проучвания, оценки за съответствие с нормативните изисквания, инженерни, технически изследвания, геоложки/геодезически проучвания и други;

Разходи за организация и управление (непреки разходи) в размер на 2% от общо допустимите разходи, финансирани с БФП по проекта:

- разходи за възнаграждения на персонала по администриране на проекта, включително дължимите осигурителни вноски; и
- разходи за командировъчни пари (пътни, дневни и квартирни) на персонала по администриране на проекта;
- Разходи за информация и комуникация(публичност), финансирани от БФП;

Кандидатът следва да има предвид, че в зависимост от начина на изпълнение на дейностите за организация и управление са възможни два варианта:

Вариант 1: Изцяло външно възлагане на дейностите по организация и управление на проект на външен за бенефициента изпълнител

В този случай безвъзмездна финансова помощ и възстановима помощ се предоставят само под формата по чл. 55, ал. 1, т. 1 на ЗУСЕСИФ - възстановяване на действително направени и платени допустими разходи заедно с принос в натура, когато е приложимо.

Когато изпълнението на дейността по организация и управление на проекта се планира да бъде възложено **ИЗЦЯЛО** на външен за бенефициента изпълнител, кандидатът трябва да посочи планираните стойности за възнаграждения на екипа и за командировки (ако е приложимо) по проекта в раздел 5 „Бюджет“ от формуляра за кандидатстване в ИСУН 2020 в бюджетен ред „Разходи за възнаграждения и командировъчни на персонала при външно възлагане“ и разходите за публичност в бюджетен ред „Разходи за публичност при външно възлагане“. Разходите за организация и управление (възнаграждения на екипа по проекта, командировъчни и разходи за публичност), финансирани от БФП по проекта, **не трябва сумарно да надвишават 2% от стойността на общите преки допустими разходи, финансирани от БФП по проекта.**

*Вариант 2: Бенефициентът изпълнява дейностите по организация и управление на проекта, като **не извършва изцяло възлагане** на дейностите по организация и управление на проекта на външен изпълнител*

В този случай безвъзмездна финансова помощ и възстановима помощ за разходи за организация и управление се предоставят само под формата по чл. 55, ал. 1, т. 4 на ЗУСЕСИФ - финансиране с единна ставка, приложена към допустимите преки разходи.

Когато изпълнението на дейността по организация и управление на проекта се планира да не бъде възлагана **ИЗЦЯЛО** на външен за бенефициента изпълнител, кандидатът трябва да заложи разходите за организация и управление в раздел 5 „Бюджет“ от формуляра за кандидатстване в ИСУН 2020 в бюджетен ред „Непреки разходи по чл.55, ал.1, т.4.“ **в размер на точно 2% от стойността на общите преки допустими разходи, финансирани от БФП по проекта.**

При въвеждането на информацията в ИСУН 2020, в колона „БФП“ от раздел 5. „Бюджет“ кандидатът следва да заложи стойност на разхода за организация и управление в размер на точно 2% от стойността на общите преки допустими разходи, финансирани от БФП по проекта. **НЕ Е ДОПУСТИМО ДА СЕ ВЪВЕЖДАТ ДРУГИ ДОПЪЛНИТЕЛНИ ПОДРЕДОВЕ КЪМ ТОЗИ БЮДЖЕТЕН РЕД.**

Определеният конкретен процент на единната ставка (2%) за размера на сумите за финансиране на дейности за организация и управление се прилага към допустимите преки разходи по проекта **с ДДС**, финансирани от БФП. В определянето на размера на сумите за финансиране на дейности за организация и управление на проекта не влизат преките разходи за договори за изпълнение или разходи за ресурси, предоставени от други източници, различни от БФП по процедурата, както и собственият принос на бенефициента.

При попълване на формуляра за кандидатстване, раздел 7. „План за изпълнение / Дейности по проекта“ бенефициентът задължително посочва как ще изпълни дейността по организацията и управлението на проекта.

ВАЖНО!

Максималните стойности по отделните разходи, посочени по-горе, са с ДДС.

При условие, че дейността по управлението на проект се възлага на външни за бенефициента лица и цената на извършваната услуга попада в стойностните граници, посочени в ЗОП, за бенефициента ще възникне задължение за спазване съответните разпоредби на ЗОП. Във връзка с указания на дирекция "Централно координационно звено" към МС относно прилагане на Закона за обществените поръчки в случаите когато бенефициентът предвижда възлагане на дейности по управление или

изпълнение на проект на лице, с което не е в трудово или служебно правоотношение, включително и когато лицето е било обект на оценка, следва да се има предвид че:

В този случай бенефициентът следва да приложи ЗОП с оглед обстоятелството, че лицето не е в трудово или служебно правоотношение с него и по този начин не е налице предвиденият в чл. 49, ал. 3 от ЗУСЕСИФ фактически състав, въз основа на който се изключва приложимостта на ЗОП.

Ако дейностите по управление на даден проект се изпълняват от служители на конкретния бенефициент, за него не възниква задължение за провеждане на процедура по ЗОП, тъй като изпълнението се извършва в самата организация. В този случай при определяне на възнагражденията на членовете на екипа бенефициентът следва да спазва чл. 49 ал. 2 и 3 от ЗУСЕСИФ и ПМС № 189 от юли 2016 г. за определяне на национални правила за допустимост на разходите по програмите, съфинансирани от Европейските структурни и инвестиционни фондове, за програмен период 2014-2020 г.

ВАЖНО!

За разходите, включени в Раздел 5 „Бюджет“ от формуляра за кандидатстване, кандидатът следва да представи **обосновка на остойността на отделните видове разходи**, както и да представи доказателствени материали, че **предвидените разходи са реалистични и че прогнозните стойности съответстват на пазарните цени**.

За целите на проверката кандидатът следва да представи обосновка на предвидените разходи, в която се посочва въз основа на какви документи, анализи или проучвания са остойностени разходите и/или каква информация/минимални технически и/или функционални характеристики/ данни/ показатели /оферти/ извлечение от каталог на производители/ доставчици и/или проучване в интернет са ползвани при остойността на разходите. При позоваване на оферти, се прилага копие на офертите; при позоваване на извлечение от каталог на производители/доставчици се прилагат извлеченията или се посочват съответните линкове, където са достъпни каталозите.

За обосновка на това как са формирани стойностите на видовете СМР или инженеринг следва да се обоснове общата стойност на разходите, включени в бюджета на проектното предложение, а за разходите за оборудване следва да се обосноват стойностите в съответните остойностени списъци на предвиденото за закупуване оборудване.

Пример: За разходите за оборудване следва да бъде обяснено на каква база е остойностено предвиденото за закупуване оборудване (например проучване в интернет с линкове към оферти, каталози, сравнение на оферти и т. н.). Заложените в бюджета разходи за оборудване следва да съответстват на стойностите в остойностения списък на предвиденото за закупуване оборудване (Приложение В).

По отношение на това как са формирани стойностите на дейностите за СМР/ инженеринг следва да бъдат представени например анализ на единични цени или информация за цена на квадратен метър на база предишен опит на бенефициента с позоваване на конкретни проведени обществени поръчки или информация от Справочник за цените в строителството и т. н. От представената информация следва да става ясно как точно е формирана общата стойност на СМР/ инженеринг.

Заложените в бюджета разходи за СМР следва да съответстват на стойностите в съответните КСС.

В случай на недопустими разходи по проекта (собствен принос), същите следва да бъдат надлежно обосновани, за тях да бъде представена разбивка (т.е. какво включват) и да съответстват на заложените в бюджета.

В обосновката следва да бъде представена детайлна информация за всеки конкретен разход от бюджета на проектното предложение, като всяка информация следва да бъде подкрепена със съответния доказателствен материал в съответствие с гореописаното.

За разходите, които са предвидени да са по единна ставка не се предоставя информация за начина на остойностяване!!!

Специфични допустими разходи:

Невъзстановимият данък добавена стойност е допустим разход, съгласно Указание на министъра на финансите ДНФ №3/23.12.2016 г. за третиране на данъка върху добавената стойност като допустим разход при изпълнение на проекти по оперативните програми, съфинансирани от Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд на Европейския съюз и Европейския фонд за морско дело и рибарство, за финансовата рамка 2014-2020 г. (**Приложение И към Условието за кандидатстване**).

Бенефициентът определя ДДС като невъзстановим, когато:

1. бенефициентът не е регистриран по ЗДДС;
2. бенефициентът е регистрирано лице по чл.97а, чл.99 и чл.100, ал.2 по ЗДДС;
3. бенефициентът е регистрирано лице по ЗДДС на основание, различно от посоченото в т.2, и стоките и услугите, финансирани по настоящата процедура са предназначени за:
  - ✓ извършване на освободени доставки по глава четвърта по ЗДДС, или
  - ✓ безвъзмездни доставки на стоки и/или услуги, или за дейности, различни от икономическата дейност на лицето (чл. 3, ал. 5, т. 1 и т. 2 от ЗДДС)
4. бенефициентът е регистрирано лице по ЗДДС и правото на приспадане на данъчен кредит за получените стоки и услуги, финансирани по настоящата процедура, не е на лице на основание чл.70, ал.1, т.4, 5 от ЗДДС.
5. бенефициентът е регистрирано лице по ЗДДС и е приложил разпоредбите на чл.71а и чл. 71б от ЗДДС, в сила от 1 януари 2017 г.

14.2. Недопустими разходи

Недопустими разходи по настоящата процедура са недопустимите разходи съгласно:

1. правилата, описани в *Регламент (ЕС) №1301/2013 г.* на Европейския парламент и на Съвета относно Европейския фонд за регионално развитие и специални разпоредби по отношение на целта „Инвестиции за растеж и работни места“ и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1080/2006,
2. правилата, описани в *Регламент (ЕС) №1303/2013* на Европейския парламент и на Съвета за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета;
3. разпоредбите на ПМС № 189 от юли 2016 г. за определяне на национални правила за допустимост на разходите по програмите, съфинансирани от Европейските структурни и инвестиционни фондове, за програмен период 2014-2020 г:
  - разходи, финансирани по друга операция, програма или каквато и да е друга финансова схема, произлизаща от националния бюджет, от бюджета на Общността или от друга донорска програма;
  - глоби, финансови санкции и разходи за разрешаване на спорове;

- комисионите и загубите от курсови разлики при обмяна на чужда валута;
- данък върху добавената стойност, освен когато не е възстановим;
- закупуване на дълготрайни материални активи - втора употреба;
- разходите за гаранции, осигурени от банка или от друга финансова институция, с изключение на разходите по финансови инструменти;
- лихви по дългове, с изключение на свързани с безвъзмездна финансова помощ, предоставени под формата на лихвени субсидии или субсидии за гаранционни такси;
- субсидиране на лихва по одобрени схеми за държавни помощи и разноските за финансови трансакции;
- разходи за консултантски услуги, свързани с попълването на документите за кандидатстване по настоящата процедура, както и с подготовка на документация за възлагане на обществени поръчки.
- разходи, които не са посочени като допустими по настоящата процедура.

ВАЖНО!

Размерът на безвъзмездната финансова помощ е дължим до размера на сертифицираните допустими разходи. Извършените от конкретния бенефициент недопустими разходи не подлежат на верификация.

15. ПРИЛОЖИМ РЕЖИМ НА МИНИМАЛНИ/ДЪРЖАВНИ ПОМОЩИ

Осигуряването на пътна безопасност на републиканските пътища е изцяло функция на държавата и в този смисъл няма свободен пазар по отношение предоставянето на услугите, свързани с дейности за осигуряване на безопасността на пътищата. Това ограничение произтича както от факта, че това са дейности, изцяло в прерогатив на държавата, така и поради вещноправния им режим на обекти – изключителна държавна собственост. Републиканските пътища от I-ви, II-ри и III-ти клас към настоящия момент се управляват само от държавата чрез Агенция „Пътна инфраструктура“, на която е възложена поддръжката при експлоатация.

Предвидените мерки по процедурата за подобряване на безопасността и разпознаваемостта на пътищата, в т.ч. интелигентни транспортни системи и иновативни решения за повишаване на пътната безопасност по пътни отсечки, не са предмет на търговска експлоатация и ще бъдат на разположение за безвъзмездно обществено ползване. В този смисъл при управлението им не се изпълнява икономическа дейност и в тази връзка безвъзмездната финансова помощ по настоящата процедура, предоставяна от страна на УО на ОПРР 2014-2020 към Държавна агенция „Безопасност на движението по пътищата“, не представлява държавна помощ.

Безвъзмездната финансова помощ по настоящата процедура попада извън обхвата на правилата по държавните помощи, защото се предоставя за изпълнението на неикономически дейности и не е налице прехвърляне на публичен ресурс към предприятие.

По отношение на изпълнението на дейностите за организация и управление на проекта по настоящата процедура, които ДАБДП е възможно изцяло или частично да възложи на външен изпълнител, следва да се предвиди че, изпълнител/изпълнители ще бъде определен по реда на Закона за обществените поръчки, чрез провеждането открита, прозрачна, достатъчно добре разгласена, недискриминационна и безусловна тръжна процедура. По този начин на ниво изпълнител на дейностите за организация и управление на проекта ще се избегне предоставянето на предимство на предприятие по смисъла на

законодателството в областта на държавните помощи. В случай че ДАБДП изпълнява част от дейностите по организация и управление на проекта, то същите са пряко обвързани с изпълнението на публичните функции на ДАБДП по отношение на дейности, свързани с безопасността и организацията на движението по пътищата.

Бенефициентът/партньорът по настоящата процедура за предоставяне на БФП, орган на публичната власт, е задължен да спазва законодателството в областта на обществените поръчки и държавните помощи и да не допусне средствата, получени по договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, да бъдат предоставени на трети лица в нарушение на режима на държавни помощи.

16. ХОРИЗОНТАЛНИ ПОЛИТИКИ

Във всяко проектно предложение следва да бъдат отчетени заложените в ОПРР 2014-2020 хоризонтални принципи, както следва:

16.1. Устойчиво развитие

Съответствие на ОПРР 2014-2020 с насоките за интеграция на политиката по околна среда и политиката по изменение на климата

В изпълнение на новите изисквания за интеграция на ПОС и ПИК във фондовете на Европейския съюз за програмен период 2014-2020, Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020 прилага принципа на интегриране на ПОС и ПИК в процеса на програмиране чрез избора на тематични цели и инвестиционни приоритети, попадащи в областта на околната среда и климата. Конкретно, чрез своите мерки, ОПРР 2014-2020 допринася за изпълнение на следните интервенции от насоките:

Интервенция 5 „Необходими интервенции за действия по климата: подобряване качеството на въздуха и намаляване емисиите на парникови газове“:

Съответствие на ОПРР 2014-2020 с документ „Анализ на риска и оценка на уязвимостта на секторите в българската икономика от измененията на климата“

В рамковия документ е анализиран рискът и е направена оценка на уязвимостта на шосейния транспорт, който ще бъде подкрепян от ОПРР 2014-2020 г.

Интервенциите по ОПРР 2014-2020 г. ще спомогнат за намаляване на установените в рамковия документ негативни ефекти в сектора в резултат на изменението на климата и ще спомогнат за изпълнението на заложените в рамковия документ препоръки за адаптирането на съответния сектор към климатичните промени.

Съответствие на ОПРР 2014-2020 с Насоки за интегриране на политиката по околна среда (ПОС) и политиката по изменение на климата (ПИК) в Европейските структурни и инвестиционни фондове (фаза „Изпълнение на Споразумението за партньорство и програмите в периода 2014 - 2020 г.“)

Във фаза „Изпълнение на ОПРР 2014-2020“ ще бъдат отразени приложимите общи и специфични критерии, които произтичат от законодателни изисквания за програмата, от Насоките за интегриране на ПОС и ПИК в Европейските структурни и инвестиционни фондове (фаза изпълнение на Споразумението за партньорство и програмите в периода 2014 - 2020 г.), като съответните изисквания се включват в приложимите документи на съответния етап от изпълнение на програмата – насоки за кандидатстване, договори за безвъзмездна финансова помощ, указания към бенефициентите и др. В настоящите Насоки за кандидатстване по процедурата за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ са включени релевантните за процедурата екологични критерии.

При изпълнение на ОПРР 2014-2020 ще бъдат спазени задължителните изисквания, произтичащи от Становище на МОСВ по Екологична оценка № 7-4/2013 за съгласуване на ОПРР 2014-2020 и решенията по тригодишните доклади по наблюдението и контрола на въздействието върху околната среда при прилагането на ОПРР 2014-2020, включително на мерките за предотвратяване, намаляване или възможно най-пълно отстраняване на предполагаемите неблагоприятни последици от осъществяването на програмата.

16.2. Равни възможности и недопускане на дискриминация, равенство между половете

Всички проекти по ОПРР 2014-2020 следва да включват задължителна хоризонтална дейност „Подобряване достъпа за хора с увреждания”.

Предприемането на такива мерки ще повиши значително възможностите на икономически неактивното население, на хората със затруднена мобилности осигурява съответствие с Дългосрочната национална стратегия за заетост на хората с увреждания 2011-2020 г. и с Конвенцията за правата на хората с увреждания.

Принципите на равните възможности и недискриминация следва да бъдат спазвани при подготовката и изпълнението на всички проекти, финансирани от ОПРР 2014-2020.

17. МИНИМАЛЕН И МАКСИМАЛЕН СРОК ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОЕКТА

Планираната продължителност на всеки проект, включително дейностите, предвидени в него, **не може да надвишава 30 месеца.**

ВАЖНО!

Конкретният бенефициент трябва да предвиди в продължителността на проектите процедури като подготовка и одобрение на техническата документация, издаване на необходимите разрешителни и съгласувателни документи, провеждане на обществени поръчки за строителство, услуга и/или доставка, процес по строителство и въвеждане в експлоатация, отчетност, окончателно разплащане към изпълнителите, подаване на искане за окончателно плащане и др.

18. РЕД ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПРОЕКТНОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ

Проектното предложение се оценява в съответствие с критериите, одобрени от Комитета за наблюдение на ОПРР 2014-2020 г. и описани в настоящите Условия за кандидатстване.

ВАЖНО!

Изработването, съгласуването и одобряването на техническата документация по реда на ЗУТ и подзаконовите нормативни документи (когато е приложимо) е изцяло отговорност на конкретния бенефициент в качеството му на Възложител. УО на ОПРР 2014-2020 няма задължение да оценява техническата документация за съответствието ѝ с действащата нормативна уредба.

Веднага след получаването на проектно предложение, УО на ОПРР 2014-2020 ще стартира процедура по неговата оценка. Оценка на проектно предложение се документира чрез попълване на контролен лист в ИСУН 2020, включващ критериите за оценка.

Оценката на проектно предложение се извършва от УО на един етап и се документира чрез попълване на общ контролен лист, който включва всички приложими критерии. При установяване на нередовности, непълноти и/или несъответствия на документите УО изпраща

на конкретния бенефициент уведомление за установените нередовности, непълноти и/или несъответствия и определя разумен срок за тяхното отстраняване, който не може да бъде по-кратък от една седмица. Неотстраняването им в срок може да доведе до прекратяване на производството по отношение на конкретния бенефициент. Срокът по оценяване на проектното предложение спира да тече до датата на тяхното отстраняване и до постигане на пълно съответствие с критериите за оценка (отговор „ДА“ на всички позиции в оценителната таблица).

19. КРИТЕРИИ И МЕТОДИКА ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПРОЕКТНИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Оценката се извършва в ИСУН 2020 и се документира чрез попълване на таблица, включваща следните критерии, одобрени от Комитета за наблюдение на ОПРР 2014-2020:

№	Критерии за оценка на проектни предложения	Да	Не	Н/П
1.	Проектното предложение е получено в срок	☐	☐	
2.	Проектното предложение е подписано от лицето, представляващо бенефициента, или оправомощено за целите на подаване на проектното предложение лице	☐	☐	
3.	Приложени са всички задължително изискуеми документи и е попълнена цялата изискуема информация във формуляра за кандидатстване съгласно изисквания на Насоките за кандидатстване	☐	☐	
4.	Приложена е декларация за съответствие с процедурата: <ul style="list-style-type: none"> • за съгласие данните от статистическите изследвания, провеждани от Националния статистически институт, за дейността на конкретния бенефициент да бъдат предоставяни от Националния статистически институт на Управляващия орган на ОПРР 2014-2020, както и разпространявани/публикувани в докладите за изпълнение на програмата; • проектът (или дейности от него) не е вече финансиран със средства от ЕСИФ или други инструменти на ЕС, както и с други публични средства, различни от тези на бенефициента; • проектът не генерира нетни приходи; • предназначението на закупените активи по проекта няма да бъде променяно за период не по-малък от 5 години след крайното плащане към бенефициента; • За инвестиционния проект (ако е приложимо):	☐	☐	

№	Критерии за оценка на проектни предложения	Да	Не	Н/П
	<ul style="list-style-type: none"> -ще бъде изготвен работен/технически проект, одобрен съгласно Закона за устройство на територията, Наредба № 4 за обхвата и съдържанието на инвестиционните проекти и действащата нормативна уредба, придружен от подробни количествени сметки по приложимите части и подробна количествено-стойностна сметка по видове СМР в пълно съответствие с КС на проектантите; - ще бъдат издадени документи от всички заинтересовани страни/експлоатационни дружества; - ще бъдат включени всички необходими мерки за осигуряване на достъпна архитектурна среда съгласно действащата нормативна уредба, в т. ч. и Наредба № 4 от 01.07.2009 г. за проектиране, изпълнение и поддържане на строежите в съответствие с изискванията за достъпна среда за населението, включително за хората с увреждания; - е приложено писмо по чл. 2, ал. 2 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони от съответната компетентна институция – РИОСВ/МОСВ, че не е необходимо провеждане на процедура по реда на Глава втора от същата наредба, или - Решение за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС, съгласно чл. 8 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда с характер „да не се извършва ОВОС“ или Решение по ОВОС за одобряване, съгласно чл. 18 от същата наредба; или - Решение по чл. 18 или чл. 28 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони за одобряване. - В случай на издадени Решения по ЗООС и ЗБР инвестиционният проект ще бъде съобразен с условията и			

№	Критерии за оценка на проектни предложения	Да	Не	Н/П
	мерките в Решенията и ще съответства на описаните параметрите в тях.			
5	Приложен е индикативен остойностен списък на предвиденото за закупуване и монтаж оборудване	☐	☐	
6	Приложено е Партньорско споразумение с разписани права и задължения	☐	☐	
7	Представена е Автобиография на ръководителя на проекта, който отговаря на изискванията на настоящата процедура	☐	☐	
8	Приложен е анализ на потребностите от мерки и дейности за подобряване на безопасността на пътищата, в т.ч. интелигентни транспортни системи и иновативни решения за повишаване на пътната безопасност	☐	☐	
9	Пътните отсечки, за които се иска финансиране, са част от приоритизирания списък с пътните отсечки за финансиране по ОПРР 2014-2020 г. и/или пътна отсечка, финансирана по ОПРР 2007-2013	☐	☐	
10	Дейностите по проекта съответстват на допустимите дейности по процедурата	☐	☐	
11	Проектът НЕ е физически завършен или изцяло осъществен преди подаването му за финансиране, независимо дали всички свързани плащания са извършени от конкретния бенефициент или не	☐	☐	
12	Продължителността на проекта съответства на максимално допустимия период на изпълнение съгласно Насоките за кандидатстване	☐	☐	
13	Разходите по проекта, финансирани чрез БФП, са допустими за финансиране в съответствие с Насоките за кандидатстване	☐	☐	
14	Безвъзмездната финансова помощ по проекта не надвишава максималният размер на БФП, определен в Насоките за кандидатстване и наличния до момента финансов ресурс по процедурата	☐	☐	
15	Проектното предложение е в съответствие с хоризонталните политики на ЕО (устойчивото развитие)	☐	☐	
16	Проектното предложение допринася за изпълнението на Стратегията на ЕС за Дунавския регион	☐	☐	

№	Критерии за оценка на проектни предложения	Да	Не	Н/П
17	Бенефициентът разполага с необходимия административен, финансов и оперативен капацитет, който гарантира успешното изпълнение на дейностите по проекта.	☐	☐	
18	Проектното предложение допринася за постигане на целите на Приоритетна ос 7 на ОПРР 2014-2020	☐	☐	
19	Дейностите по проекта са описани подробно и обхващат и времетраенето им е ясен; планът за действие е реалистичен; разпределението на дейности във времето е балансирано и позволява гладко управление и изпълнение	☐	☐	
20	Описани са мерки, които гарантират експлоатацията, поддържането и съхранението на придобитите по проекта активи	☐	☐	
21	Представена е финансова обосновка на всички включени в проекта дейности за тяхната реалистичност и съответствие с пазарните цени	☐	☐	

ВАЖНО!

В случай на констатирани пропуски/несъответствия на проектното предложение с предварително оповестените изисквания, конкретният бенефициент има право да коригира проектното предложение в срок, посочен от УО на ОПРР 2014-2020, който не може да бъде по-кратък от една седмица. Неотстраняването им в срок може да доведе до прекратяване на производството по отношение на конкретния бенефициент. Срокът по оценяване на проектното предложение спира да тече до датата на тяхното отстраняване и до постигане на пълно съответствие с критериите за оценка (отговор „ДА“ на всички позиции в оценителната таблица).

Искането ще бъде изпратено чрез Модула за електронни услуги на ИСУН 2020, за което конкретният бенефициент получава съобщение на електронния адрес, посочен при регистрацията на потребителя, подал проектното предложение в ИСУН 2020.

Конкретният бенефициент следва да прегледа Искането за допълнение и пояснение и да отговори на същото, като прикачи в системата изисканите документи или приложи коригираните версии на съществуващи файлове.

Ако конкретният бенефициент не представи изисканата информация в указания срок или в процеса на разяснения и корекции пропуските не могат да бъдат отстранени, проектното предложение може да бъде отхвърлено.

В случай, че конкретният бенефициент откаже да въведе поисканите промени и/или в представените документи не е отразил правилно коментарите, проектното предложение може да бъде отхвърлено.

В съответствие с чл. 44, ал. 2 от ЗУСЕСИФ и чл. 24, ал. 4 от ПМС №162/05.07.2016 г. оценяването на проектно/и предложение/я се извършва в срок до три месеца от датата на подаването му/им или от крайния срок за подаването му/им.

За да бъде допуснато до директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, проектното предложение трябва да отговаря на всички приложими критерии за оценка.

20. НАЧИН НА ПОДАВАНЕ НА ПРОЕКТНИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Кандидатстването по настоящата процедура се осъществява изцяло по електронен път чрез Модула за електронни услуги на Информационната система за управление и наблюдение „ИСУН 2020“ на електронен адрес <https://eumis2020.government.bg>. Модулът е достъпен и чрез Единния информационен портал на Структурните фондове на ЕС в България, раздел Информационна система за управление и наблюдение – Е-услуги.

При подаване на проектните предложения се спазва следният ред, илюстриран и описан в детайли в Приложение Л1 „Указания за попълване и подаване на Електронен формуляр за кандидатстване по Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020 в ИСУН 2020“ към настоящите Насоки.

Техническият процес, свързан с представянето на документи е описан на следния електронен адрес в ИСУН <https://eumis2020.government.bg/bg/s/Default/Manual> в Ръководство за подаване на проектни предложения.

За да използва Модула за електронните услуги в ИСУН 2020, кандидатът трябва да се регистрира в системата, за да може да създаде и попълни електронен формуляр, да прикача документи към него и да подава проектни предложения.

За да прегледа отворена процедура от оперативната карта кандидатът избира от основното меню „ОТВОРЕНИ ПРОЦЕДУРИ“. Системата визуализира оперативната карта с всички оперативни програми, от която следва да изберете последователно:

Оперативна програма „Региони в растеж“ =>Приоритетна ос 7 „Регионална пътна инфраструктура“ => процедура BG16RFOP001-7.002 „Пътна безопасност“.

Формулярът за кандидатстване за проектни предложения, включващ основни данни, данни за кандидата, бюджет, план за изпълнение, индикатори, екип за управление и др., се попълва директно в системата ИСУН 2020.

Кандидатстването започва чрез създаване на нов формуляр за кандидатстване от страна на регистриран потребител. Той попълва формуляра за кандидатстване към съответната избрана процедура, следвайки указанията на УО за попълване на формуляра. Системата предоставя възможност за коригиране, запазване и допълване на формуляра докато той е в работен режим (чернова). Всеки формуляр може да бъде записан локално, на файл в специален формат, който може да се отваря единствено от ИСУН 2020.

Задължително е по настоящата процедура всички подавани прикачени файлове във формат “Word” и “Excel” да бъдат подписани с отделена (detached) сигнатура, при която подписваният файл остава непроменен и в явен вид и към него се добавя допълнителен файл с разширение .p7s, който съдържа подписа. Така подписаните файлове се подават в системата като документ и сигнатура. Това може да се реализира с всеки електронен подпис от Регистрираните доставчици на удостоверителни услуги от Комисията за регулиране на съобщенията, както и да се използва избран от потребителя софтуер, имащ функционалността да подписва с отделена сигнатура с подписа на потребителя.

Потребителят прикачва към формуляра за кандидатстване допълнително изискуемите от УО документи в специално обособена секция.

Максималният допустим размер на всеки отделен файл на проектното предложение, който се подава чрез системата, е 20 MB. Общият допустим размер на всички прикачени файлове е 100 MB.

Сканирани документи следва да са в два цвята (черно-бяло, а не grayscale) с резолюция на сканиране 72 dpi до 100 dpi или избор на 256 цвята при цветно сканиране.

За да се подпише електронно файлът с проектното предложение, е необходимо той да бъде изтеглен и подписан с разширение .isun, като подписването става с отделена (detached) сигнатура, при която изходният файл съдържа само електронния подпис без оригиналния „isun“ документ и е с разширение .p7s, след което се прикачат един или повече подписи. При коректно извършване на описаните действия в Ръководството на потребителя формулярът за кандидатстване и документите към него се изпращат чрез системата. Системата регистрира подаденото проектно предложение и генерира регистрационен номер. Системата изпраща уведомление до посочения електронен адрес на потребителя, че проектното предложение е регистрирано със съответния регистрационен номер. Кандидатът следва да има предвид, че комуникацията във връзка с проектното предложение се осъществява с регистрирания потребителски профил, подал предложението и **промени на този профил са невъзможни**.

Потребителските профили в портала за кандидатстване на ИСУН 2020, достъпен на адрес <http://eumis2020.government.bg>, са персонални, като за създаването им е необходимо попълването на имейл адрес, към който се асоциира профила. Тъй като комуникацията с оценителна комисия в процеса на оценка и всички корекции по формуляра за кандидатстване се осъществяват през профила на кандидата в ИСУН 2020, е важно подаването на проектното предложение да **се осъществява именно през профила на кандидата**. Освен като потребителско име за профила, имейл адресът е необходим и за получаване на съобщения от системата, например за смяна на паролата и уведомления за получен въпрос от оценителната комисия. Последното е от изключително значение и с оглед на факта, че последваща промяна на имейл адреса, към който е асоцииран профилът на кандидата, е невъзможна.

21. СПИСЪК НА ДОКУМЕНТИТЕ, КОИТО СЕ ПОДАВАТ НА ЕТАП КАНДИДАТСТВАНЕ

При кандидатстване по настоящата процедура конкретният бенефициент трябва да попълни уеб-базирания Формуляр за кандидатстване и съответните приложения към настоящите Насоки за кандидатстване, публикувани на интернет адресите на:

- Управляващия орган на ОПРР 2014-2020 www.bgregio.eu в меню „ОП „Региони в растеж“ 2014-2020”, подменю „Актуални процедури”,
- Министерството на регионалното развитие и благоустройството www.mrrb.government.bg в меню „Новини“,
- Единния информационен портал за Структурните фондове в България www.eufunds.bg в меню „Обяви за набиране на проектни предложения”,
- Модула за електронни услуги в ИСУН 2020 <https://eumis2020.government.bg/>

При кандидатстване конкретният бенефициент следва да представи по електронен път всички изискуеми документи, както следва:

1. Формуляр за кандидатстване (**Приложение А**) - *попълва се електронно в ИСУН 2020*
2. Декларация за съответствие с изискванията по процедурата (**Приложение Б**) - *подава се в оригинал - файл формат WORD, подписан с електронен подпис от кандидата.*
3. Анализ на потребностите от мерки и дейности за подобряване на безопасността на избраните пътища, в т.ч. интелигентни транспортни системи и иновативни решения за повишаване на пътната безопасност, вкл. мотивите за избора на конкретните пътни участъци, на които да бъдат извършени интервенциите по проекта - *подава се в оригинал - файл формат WORD, подписан с електронен подпис от кандидата.*

4. Остойностени списъци за всички предвидени по проекта доставки с описание на предвиденото оборудване (**Приложение В**) - *подава се в оригинал - файл формат "Excel", подписан с електронен подпис от кандидата.*
5. Автобиография на ръководителя на проекта (**Приложение Г**) - *подава се във формат сканирано копие.*
6. Обосновка на предвидените в проекта разходи за реалистичност и съответствие с пазарните цени и доказателствени материали към нея – *обосновката се подава в оригинал - файл формат „Excel“, подписан с електронен подпис от кандидата, а доказателствените материали се подават във формат сканирано копие.*
7. Техническата документация според степента на проектна готовност- *подава се във формат сканирано копие.*
8. Количествено-стойностни сметки (КСС) –*подава се във формат "Excel";*
9. Писмо по чл. 2, ал. 2 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони от съответната компетентна институция – РИОСВ/МОСВ, че не е необходимо провеждане на процедура по реда на Глава втора от същата наредба (ако е приложимо) - *подава се във формат сканирано копие.*
10. Партньорско споразумение между партньорите, уреждащо правата и задълженията на партньорите във връзка с изпълнението на дейностите по проектите - *подава се във формат сканирано копие.*
11. Пълномощно на лицето, което подписва с електронен подпис от името на кандидата документите за кандидатстване по проектното предложение в ИСУН 2020 и допълненията и поясненията към него - *подава се във формат сканирано копие(ако е приложимо).*

Декларацията на конкретния бенефициент се подписва с електронен подпис от представляващия бенефициента или упълномощено от него лице.

В случаите, когато конкретният бенефициент е упълномощил друго лице да го представлява при електронното подписване на документите за кандидатстване и потвърждаване на проектното предложение, към проектното предложение се прилага съответното пълномощно по т. 11 по-горе.

22. КРАЕН СРОК ЗА ПОДАВАНЕ НА ПРОЕКТНИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Краен срок за кандидатстване: **08 юни 2020 г., 19:00 ч.**

Въпроси във връзка с попълването на формуляра за кандидатстване и изискванията по настоящата процедура могат да се задават на:

Електронен адрес: opr@mrbb.government.bg

Факс: 9405 383, или

Адрес за кореспонденция: гр.София, пощ. код 1618,
бул. "Цар Борис III" № 215, ет. 8 - Деловодство,

Министерство на регионалното развитие и благоустройството,
Главна дирекция „Стратегическо планиране и програми за регионално развитие“.

ВАЖНО!

Кандидатът по настоящата процедура може да иска разяснения в срок до 3 (три) седмици преди изтичането на крайния срок за кандидатстване. Разясненията се съобщават в срок до 2 (две) седмици преди изтичането на крайния срок за кандидатстване.

Публикуваните отговори на въпроси, изпратени на електронния адрес на ОПРР 2014-2020 и/или на адреса за кореспонденция, представляват **официално становище на Управляващия орган** и трябва да бъдат взимани под внимание от кандидата при изготвяне на документацията за кандидатстване.

Въпросите и отговорите се вземат предвид при осъществяване на оценката на проектното предложение.

23. ДОПЪЛНИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ

23.1. Уведомяване относно решението на Управляващия орган

При наличие на положителен резултат от оценяването, Ръководителят на Управляващия орган в едноседмичен срок от приключване на оценяването взема решение за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за одобреното проектно предложение. Преди вземане на решение за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, Управляващият орган извършва проверка за липса на двойно финансиране по проекта. Решението на Ръководителя на Управляващия орган да предостави безвъзмездна финансова помощ се обективира в **административен договор с бенефициента**.

Правата и задълженията, които възникват за конкретния бенефициент, са описани в приложения образец на административен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ (**Приложения Е1**) и общите условия за изпълнение, които са неразделна част от настоящите Насоки за кандидатстване (**Приложения Е2**).

23.2. Условия, приложими към изпълнението на проектните предложения, след сключване на административния договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ

Правата и задълженията, които възникват за конкретния бенефициент във връзка с изпълнението на проекта, са описани в приложените образец на договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ (Приложения Е1) и общите условия (Приложения Е2) към него, които са неразделна част от настоящите Насоки за кандидатстване.

До 5 работни дни от датата на сключване на договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ бенефициентът представя актуализирана информация за избрания екип за управление на проекта, съгласно **Приложение Г: Образец на автобиография** и начина на избирането му, както и всички документи, удостоверяващи наличния опит и квалификация на ръководителя и членовете на екипа (дипломи, удостоверения за преминати обучения и допълнителна квалификация, трудови книжки, договори за възлагане на дейности по изпълнение/управление на инфраструктурни проекти, заповеди за участие в екипи за изпълнение/управление на инфраструктурни проекти, длъжностни характеристики и др., което е приложимо. След одобрение на проектното предложение бенефициентът може да заменя членове на екипа само с лица, които отговарят на същите изисквания, описани във формуляра за кандидатстване.

В случай на изцяло външен за организацията екип, бенефициентът представя информацията в срок от 5 дни след сключване на договор с изпълнителя. Към информацията се представя и декларация по образец (Приложение К) за липса на конфликт на интереси по смисъла на чл. 61 от Регламент (ЕС, ЕВРАТОМ) №2018/1046, попълнена от всеки член на екипа, включително и от ръководителя на проекта.

Преди подписване на договор за БФП бенефициентът следва да представи доказателства за законосъобразен избор на членове на екипа на проекта, които се явяват външни за организацията (които не са наети на трудово или служебно правоотношение). По време на изпълнение на дейностите по проекта, конкретният бенефициент следва да спазва Методическите указания към бенефициенти за изпълнение на договори за предоставяне на БФП, публикувани на интернет страницата на ОПРР 2014-2020 г. www.bgregio.eu.

ВАЖНО!

БЕНЕФИЦИЕНТЪТ се задължава в срок до 3 (три) месеца от датата на влизане в сила на административния договор да обяви всички процедури за избор на изпълнители.

В случай че в срок до 3 (три) месеца от датата на влизане в сила на административния договор БЕНЕФИЦИЕНТЪТ не е обявил всички процедури за избор на изпълнители по проекта, Управляващият орган изпраща предизвестие до БЕНЕФИЦИЕНТА, в което поставя срок от 1 (един) месец за обявяване на процедурите. Неспазването на срока дава право на Управляващия орган едностранно и без предизвестие да прекрати административния договор, за да предотврати или отстрани тежки последици за обществения интерес.

БЕНЕФИЦИЕНТЪТ е длъжен да сключи договори за възлагане на обществени поръчки с изпълнителите по проекта в срок до 12 (дванадесет) месеца от влизане в сила на административния договор.

В случай, че в срок до 11 (единадесет) месеца от влизане в сила на административния договор БЕНЕФИЦИЕНТЪТ не е сключил договори за обществени поръчки с изпълнител за дейности по проекта, УПРАВЛЯВАЩИЯТ ОРГАН изпраща предизвестие до БЕНЕФИЦИЕНТА, в което поставя срок до 1 (един) месец за сключване на всички договори с изпълнители. Неспазването на срока дава право на УПРАВЛЯВАЩИЯ ОРГАН едностранно да прекрати договора за БФП, за да предотврати или отстрани тежки последици за обществения интерес.

В случай, че БЕНЕФИЦИЕНТЪТ не е сключил договор с изпълнител за дейност по договора за БФП до 12 (дванадесет) месеца от изтичането на срока, предвиден за неговото сключване, посочен в чл. 39, ал. 1 от административния договор, финансирането с безвъзмездна финансова помощ се прекратява едностранно от Ръководителя на Управляващия орган.

ВАЖНО!

В съответствие с чл. 71 „Дълготрайност на операциите“ от Общия регламент №1303/2013, в период от 5 (пет) години след извършване на окончателното плащане към бенефициента по административния договор или в периода от време, определен в правилата за държавна помощ (когато е приложимо), бенефициентът е длъжен да изпълнява едновременно следните задължения:

1. да не прекратява или премества дейността си извън програмния район на ОПРР 2014-2020, освен с изричното одобрение на УО на ОПРР 2014-2020;
2. да не променя собствеността или владението на обектите на инвестиция по проекта, с което се дава на дадено търговско дружество или публично правна организация неправомерно преимущество;
3. да не извършва значителна промяна, която засяга естеството, предназначението, целите или условията за изпълнение и която би довела до подкопаване на нейните първоначални цели.

Неправомерно платените суми във връзка с проекта се възстановяват от бенефициента пропорционално спрямо периода, за който изискванията не са били изпълнени.

Без да се засягат правилата, уреждащи държавните помощи, конкретният бенефициент е задължен да съхранява всички разходооправдателни документи за разходи по проекти по ОПРР 2014-2020 г., за период от 3 (три) години, считано от 31 декември след предаване към Европейската комисия на окончателните документи по приключването на ОПРР 2014-2020 г. Периодът се прекъсва в случай на съдебно производство или при надлежно обосновано искане на Комисията.

24. ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ УСЛОВИЯТА ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ

Документи за кандидатстване	ПРИЛОЖЕНИЕ Б: Декларация за съответствие с изискванията по процедурата ПРИЛОЖЕНИЕ В: Остойнотени списъци с описание на предвиденото за закупуване и монтаж оборудване ПРИЛОЖЕНИЕ Г: Образец на автобиография
Документи за информация	ПРИЛОЖЕНИЕ Е1: Проект на административен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ ПРИЛОЖЕНИЕ Е2: Общи условия за изпълнение към административен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по ОПРР 2014-2020 Приложение Ж: Декларация за нередности Приложение З: Единен наръчник на бенефициента за прилагане на правилата за информация и комуникация 2014-2020 г. Приложение И: Указание на министъра на финансите ДНФ № 3/23.12.2016 г. за третиране на данъка върху добавената стойност като допустим разход при изпълнение на проекти по оперативните програми, съфинансирани от Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд на Европейския съюз и Европейския фонд за морско дело и рибарство, за финансовата рамка 2014-2020 г. Наредба № Н-3/22.05.2018 г. за определяне на правилата за плащания, за верификация и сертификация на разходите, за възстановяване и отписване на неправомерни разходи и за осчетоводяване, както и сроковете и правилата за приключване на счетоводната година по оперативните програми и програмите за европейско териториално сътрудничество Указания на Министерство на финансите ДДС № 06/04.04.2008 г. относно редът и начинът за предоставяне и отчитане на средствата на Националния фонд от структурните фондове на ЕС и от Кохезионния фонд, както и на средствата на Разплащателната агенция към Държавен фонд „Земеделие“ ПРИЛОЖЕНИЕ И-1: Декларация за съгласие за предоставяне на информация във връзка с ДДС от компетентните органи по приходите; ПРИЛОЖЕНИЕ И-2: Информация за размера на невъзстановимия данък върху добавена стойност, който се включва като допустим разход по проекта; ПРИЛОЖЕНИЕ К: Декларация за липса на конфликт на интереси по смисъла на чл. 61, параграф 3 от Регламент (ЕС, ЕВРАТОМ) №1046/2018; ПРИЛОЖЕНИЕ Л1: Указания за попълване и подаване на Електронен формуляр за кандидатстване по Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020 в ИСУН 2020. ПРИЛОЖЕНИЕ М: Наредба за посочване на нередности, представляващи основания за извършване на финансови корекции, и процентните показатели за определяне размера на финансовите корекции по реда на Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове, приета с ПМС № 57 от 28.03.2017